

Inflaatio

KPL 15

9Yh

Mikä on inflaatio?

- Inflaatio tarkoittaa rahan arvon heikentymistä.
 - Rahan nimellisarvo säilyy samana, mutta sen ostovoima heikkenee.
 - Käytännössä inflaatio on hintojen nousua.

- Inflaatio on osa normaalia taloutta.
- Haitalliseksi inflaatio muuttuu, jos se on liian nopeaa.
Euroopan keskuspankin tavoite on ollut 1-2 prosentin inflaatio.
- Hyperinflaatioissa raha muuttuu arvottomaksi.
Esim. Saksassa yritettiin paikata valtion kassan vajetta painamalla rahaa.
Luultiin, että hinnat nousivat, koska rahaa ei riittävästi liikkeellä → tehtiin valuutta uudistus 1 000 000 000 000 vanhalla markalla sai uuden rentenmarkin

Inflaatiota eli hintojen nousua seurataan kuluttajahintaindeksillä

Seurataan kuluttajahintaindeksin muutosta

→ Otetaan noin 500 tuotetta ostoskoriin ja lasketaan niiden hinnat yhteen kerran kuussa.

→ Verrataan ostoskorin hintaa edellisen vuoden helmikuun ostoskorin arvoon.

→ Saadaan tietää onko hinnat nousseet eli onko tapahtunut inflaatiota.

Miten inflaatio syntyy?

- Raaka-aineiden hinnat ja palkat nousevat → Tuotteiden hinnat nousevat (Kustannusinflaatio)
- Jonkin tuotteen kysyntä kasvaa, mutta tuotanto ei → Tuotteesta pula → hinta nousee (Kysyntäinflaatio)
- Markkinat (ihmiset) odottavat inflaation kiihtyvän. He käyttäytyvät tämän arvion mukaan ja toimillaan (eli ostavat sitä enemmän kuin ennen) kiihdyttävät inflaatiota (odotusinflaatio)
- Inflaatio syntyy myös jos lisätään rahan määrää taloudessa eli painetaan lisää rahaa.
- Millaiseen suhdanteeseen inflaatio yleensä liittyy?

Mitä haittaa on inflaatiosta?

- Inflaatio syö pankkitalletusten arvoa.
- Korot nousevat → lainat kallistuvat → investoinnit vähenevät.
- Ihmisten ostovoima heikkenee → paineita nostaa palkkoja → kustannukset kasvavat ja kilpailukyky heikkenee
- Tulonsiirrot nousevat hitaammin kuin hinnat → heikoimmassa asemassa olevat kärsivät.

Miten inflaatiota torjutaan?

- Hillitään tuotantokustannusten nousua esim. maltilliset palkankorotukset ja veroratkaisut.
- Nostetaan korkoja → markkinoilta imeetään ylimääräistä rahaa
lainaaminen kallistuu → säästäminen tuottaa paremmin → kysyntä ja investoinnit vähenevät

Mikä on deflaatio?

- Deflaatio tarkoittaa rahan arvon nousua eli hintojen laskua.
 - Se on talouden kannalta huono asia. Ihmiset lykkäävät tavaroiden ja palveluiden ostamista, koska odottavat niiden halpenevan, kysyntä laskee konkurssseja ja työttömyyttä.